

helyszínrajz

CZAKÓ U. 11.	hrs.	7390	KERÜLETI ÉRTÉKVÉDELEM
	tömb	110	

tervező építész,
építtető, kivitelező
ép. idő, átalakítások

építészeti stílus
szintszám
épülethasználat
szerkezet, anyag-
használat, tető
tulajdonos
egyéb védettség

műszaki állapot
helyreállítási javaslat

fotók, ábrázolások

építészeti, városépítészeti értékelés

Egyemeletes neobarokk, manzárdtetős villa.

Az utca felé néző homlokzat jobb oldalán széles terasz. Rusztikus kőlabazat, egyszerű alagsori ablakok finom rajzú vasráccsal.

A magassípszint félköríves nyílásai gazdagon keretezve: vállmagasságtól párkány-szerű keretezés valutákkal díszített nagy zárókövekkel. Drapériászerű köténydíszek. Az erkély baluszteres műkőkorláttal és tükrös kőposztamensekkel díszítve.

Eredeti tetőbevilágító-ablakok.

(folytatás a köv. oldalon)

Hendrich Antal műépítész;
építtető: Horváth Zoltán és felesége

1932-33

1941 – külső lift építése; 1964 – belső átalakítások; 1976 – jelentős belső átalakítások, tervező: Kemenes Tibor, építtető: MTA

neobarokk

F+1+T

lakóház, 3 lakás

vasbetonvázas szerkezet, vasbeton-födém, vakolt homlokzat, kőlabazat, manzárdtető, cseréphéjalás

társasház

Czakó u.: "Városképi szempontjából kiemelt terület határa"
(BVKSZ 2. sz. mell.)

megfelelő

az épület kisebb felújítást igényel, de valódi értékeinek kibontakoztatásához az eredeti igényességnek megfelelő visszaalakítások (oldalsó terasz lépcsője és korlátja, a lakásokat elválasztó kerti/terasz vaszerkezetek stb.), a ház és a kert összképét elrontó építmények és kerítések, a kerítések mögötti fóliák stb. elbontása lenne szükséges

15 oldal - fotók, archív anyag (Fővárosi Levéltár)

Budapest I., Krisztinaváros, Naphegy – **Czakó u. 11.**

A baloldali homlokzaton az utcai homlokzatnak megfelelő íves ablakok ikerablak-szerűen és teraszajtó formájában jelennek meg. Az íves terasz korlátja nem eredeti, keskeny, sűrű téglapillérek, alattuk eredeti műkő vízkivezetős párkány, felette műkő könyöklőpárkány.

A teraszra hátul felkanyarodó eredeti íves lépcső helyett (elbontva: 1941-ben) az utca felől egyenesen felvezető, cca. 10 éve épült durva vaslépcső.

A jobboldali oldalhomlokzat széles tető-, ill. lépcsőház-megvilágítója barokkos, szegmensívű oromzatú. Öt barokkosan ívelt sarkú ablakával érdekes utcaképi elem. A szintén Hendrich Antal által tervezett szomszéd neobarokk házzal (Dezső u. 2.) jelentős együttes-értéket képvisel.

Az alagsori ablakokat a MTA Kutatási Ellátási Szolgálat 1976-ban átrendezte, ill. számukat megnövelte, de a részletképzést eredeti módon követte.

Az 1970-es években épített szokványos kerítés.

Sajnos a budapesti városkép szempontjából kiemelt terület határán, rendkívül értékes városszerkezeti/városképi helyen álló ház előkertjét méltatlan módon használják: belső kerítések, kis építmények, tárolók, vaslépcső, kerítés mögött műanyag fóliák, használaton kívüli tárgyak tömege stb., melyek nagyon elrontják a szép épület összképét.

A ház lakója volt Jánossy Lajos (1912-1978), Lukács György nevelt fia, fizikus, a kozmikus sugárzás kutatója, az MTA rendes tagja, 1950-től haláláig.

Az adatfelvétel ideje: 2008. szeptember-október hó

A villa utcaképi megjelenése a sportpályák felől

A déli homlokzat a teraszra vezető, utólagosan kialakított egyenes vaslépcsővel

Az egykori télikert helyén ma nyitott terasz; korlátja nem eredeti, keskeny, sűrű téglapillérek, alattuk eredeti műkő vízkivezetős párkány, felette műkő könyöklőpárkány

A magasföldszint utcai és két oldalhomlokzati félköríves záródású nyílásai vállmagasságtól induló, valutákkal díszített nagy zárókövekkel lezárt párkányszerű keretezésűek

A jobboldali oldalhomlokzat szegmensívű oromzatú széles tető-, ill. lépcsőház-megvilágítója barokkosan ívelt sarkú ablakaival érdekes utcaképi elem

Az épület hátsó, nyugati homlokzata a Tigris utca 58. sz. óvoda kertje felől

Szarvast legyőző oroszlán bronzszobor az előkertben (ld. még a 4. oldalon)

A jelenlegi tulajdonosok nem ismerik a szobor eredetét, de az legalább 1967 óta a kertben áll (akkor költöztek ide). A szobor talapzatán felirat: Andrejka J.

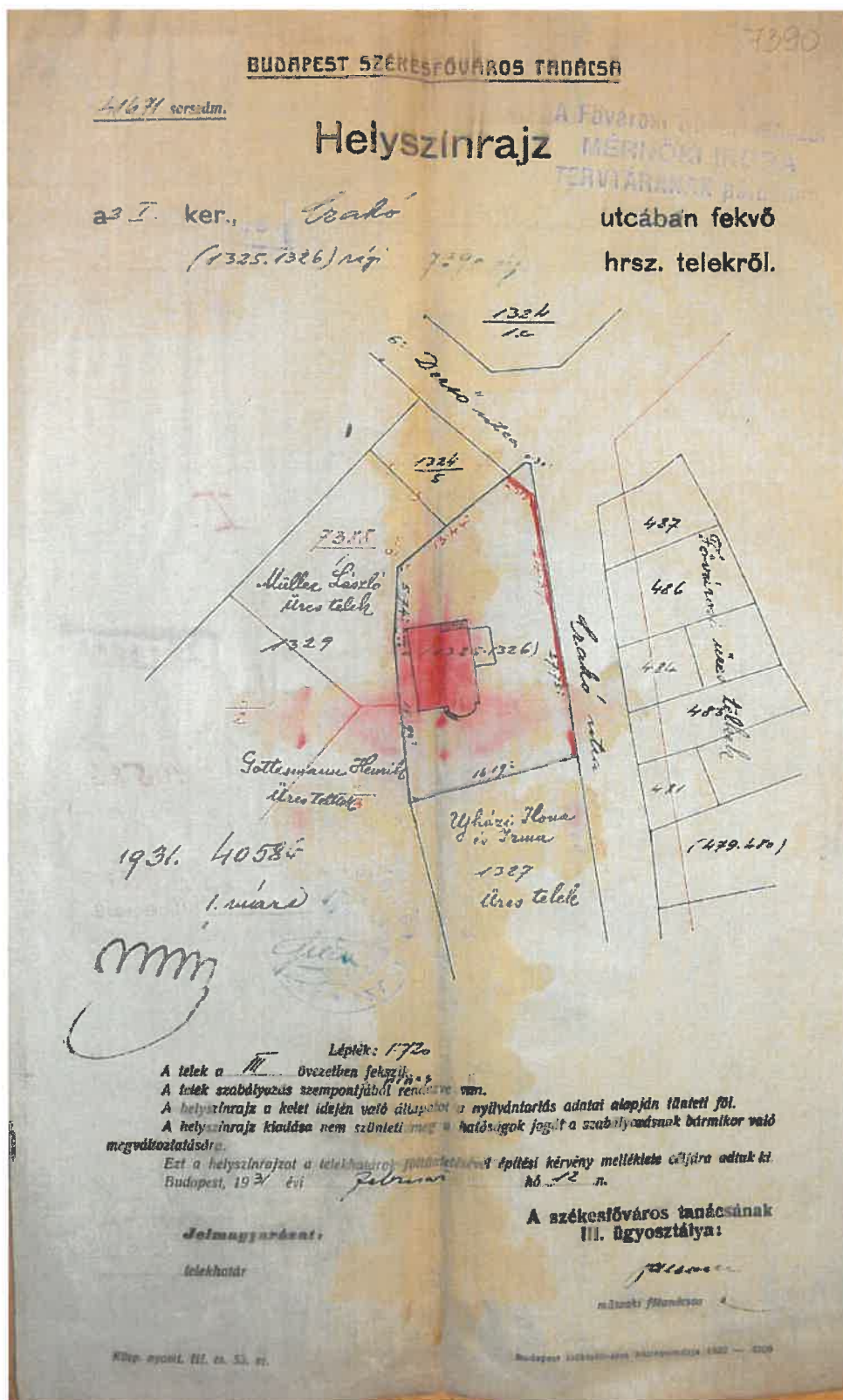
Andrejka József (1859 – 1948) korának neves szobrásza, Budapesten és Bécsben is tanult, 1892-1936-ig a Budapesti Állami Felső Ipariskola tanára volt. Főleg egyházi témájú szobrokat készített (pl. a Kalocsai Főszékesegyház Patrona Hungariae domborműve), de résztvett az Országház (Zrínyi Miklós, Kis Károly, Mária királynő, Fráter György szobrait készítette), a Széchenyi Fürdő díszítőszobrászati munkájában, ő készítette 1898-ban Táncsics Mihály sírelméket (a Kerepesi úti temetőben látható).

A szobor az *akademizmus alkotói szemléletéhez kötődik. Feltehetően nem ide készült, valószínű a másodlagos elhelyezés. A mintázás mesterségét viszonylag jó szakmai színvonalon művelő szobrásztársadalom Magyarországon az 1880-as évek közepétől 40-50 éven át azonos stílusban ontotta a díszítőszobrokat, így a mű készítésének pontosabb kormeghatározása esetleg a belső váz, vagy szerelés anyagainak, megoldásának ismeretében lenne kideríthető. A szobor feltehetően magánmegrendelésre készült. A mű budapesti köztéren nem állt.* (Szöllőssy Ágnes művészettörténész)

Budapest I., Krisztinaváros, Naphegy – Czakó u. 11.

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

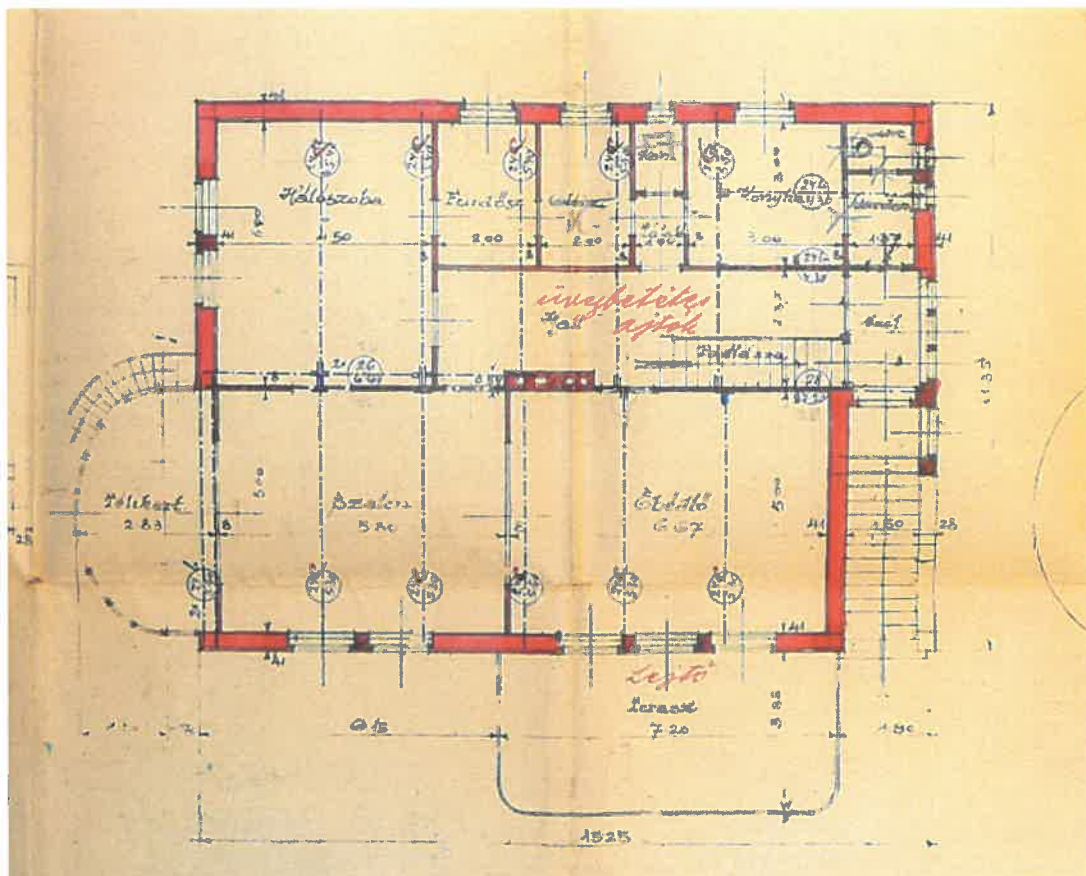
1931. Családi villa, tervező: Hendrich Antal, építtető: Horváth Zoltán és neje

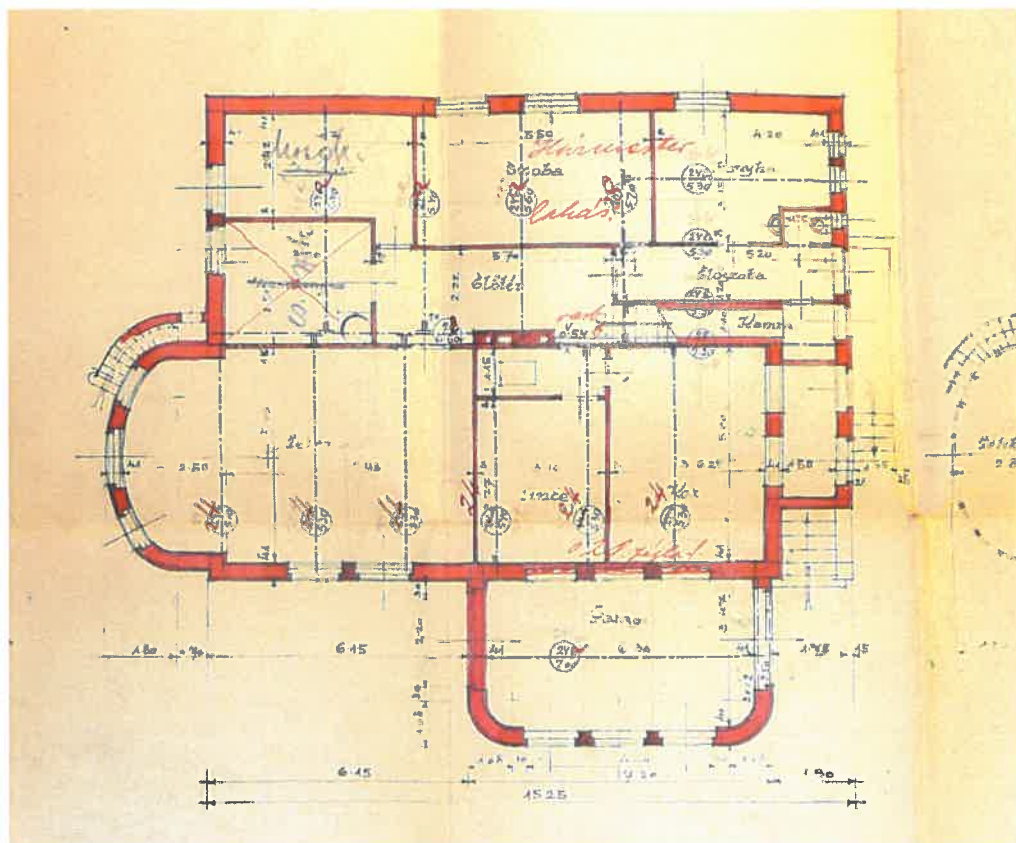
Budapest I., Krisztinaváros, Naphegy – Czakó u. 11.

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1931. Családi villa, tervező: Hendrich Antal, építető: Horváth Zoltán és neje

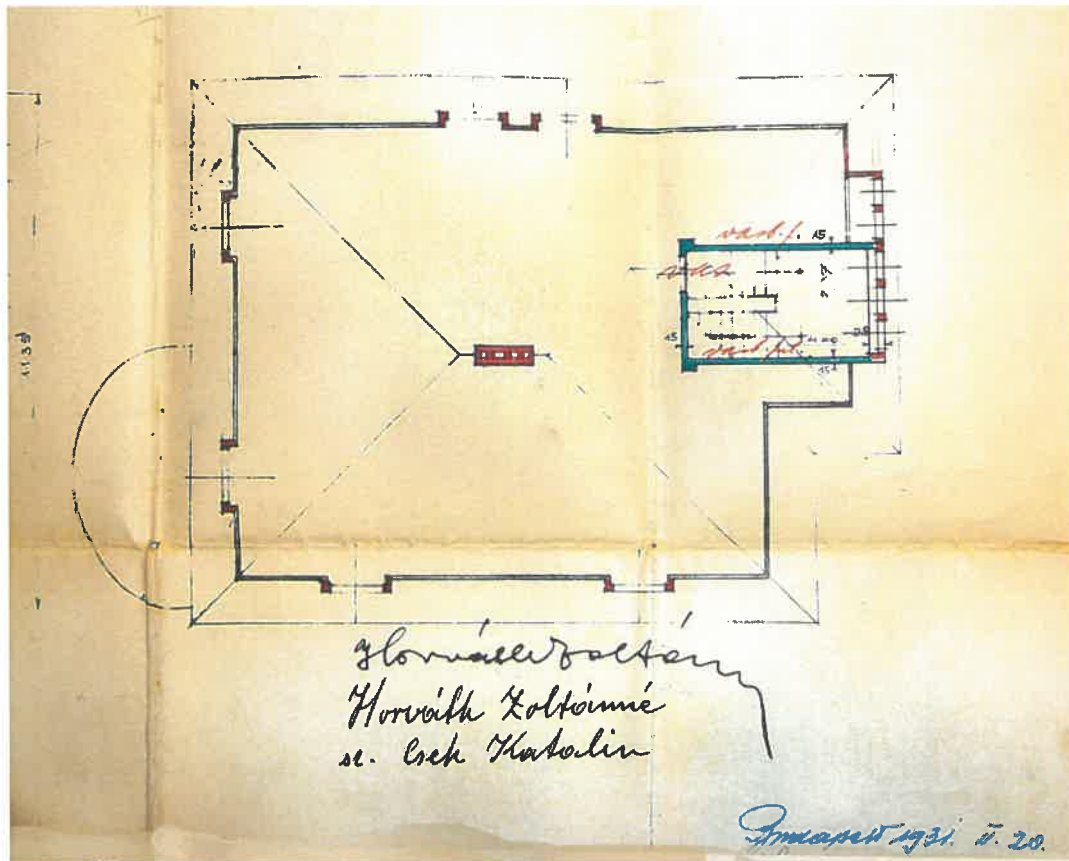
A földszint és az alagsor alaprajza

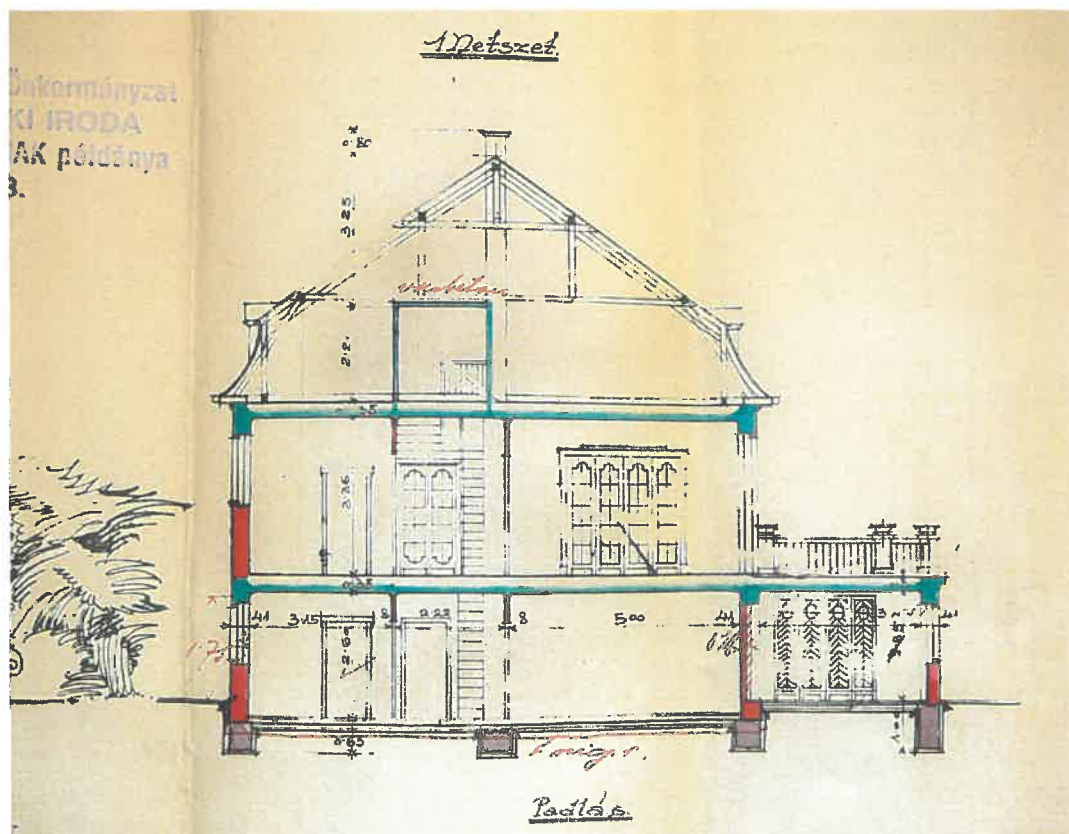
Budapest I., Krisztinaváros, Naphegy – Czakó u. 11.

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1931. Családi villa, tervező: Hendrich Antal, építtető: Horváth Zoltán és neje

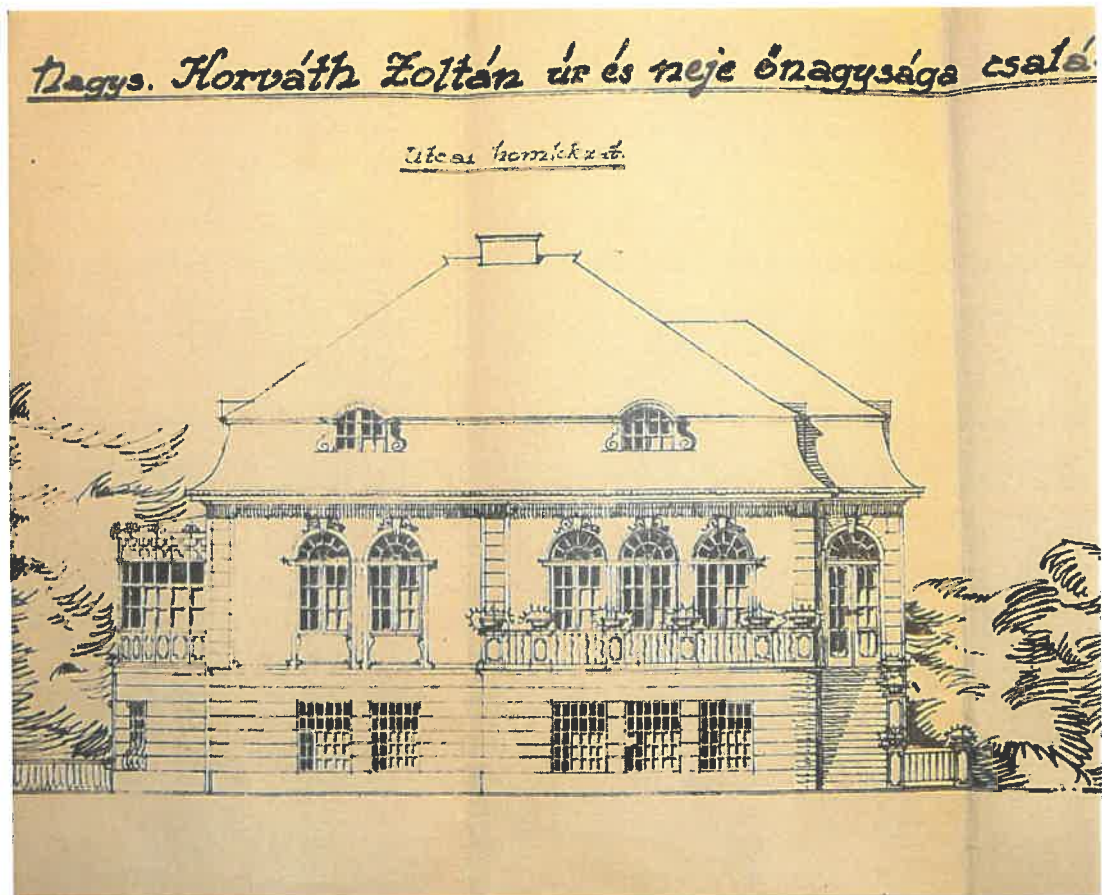

A tetőtér alaprajza és a ház metszete

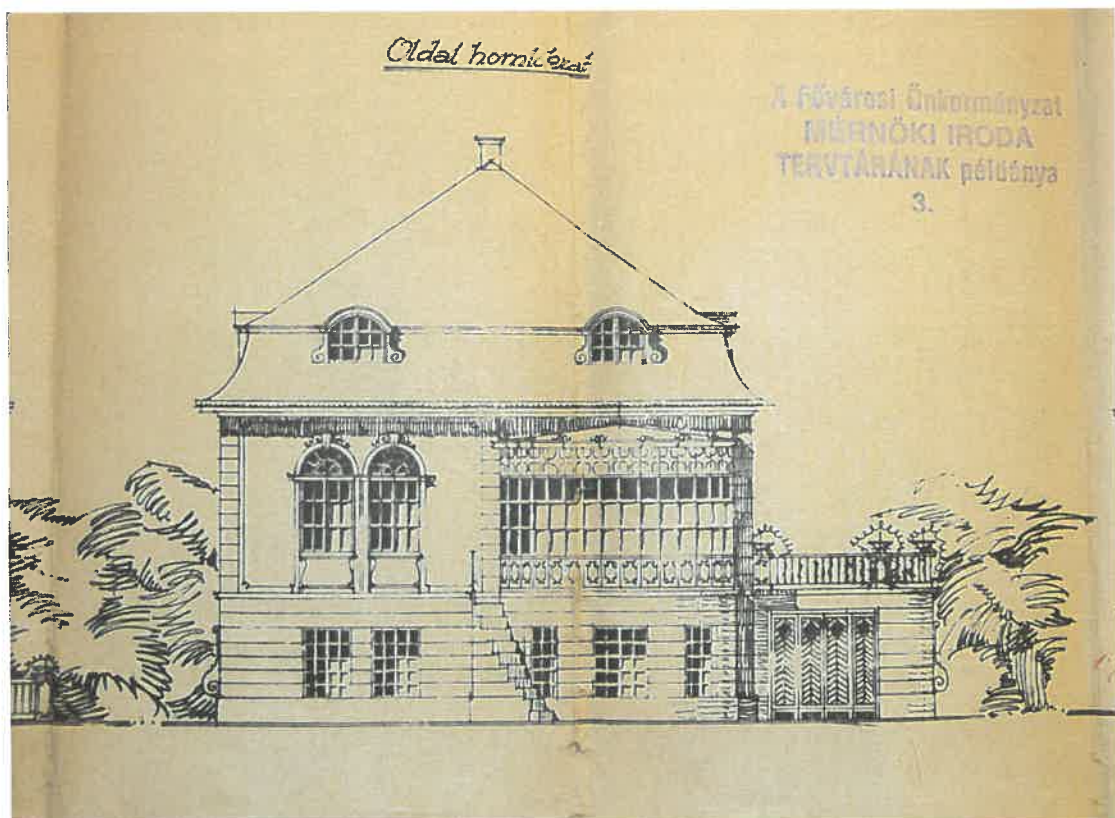

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1931. Családi villa, tervező: Hendrich Antal, építtető: Horváth Zoltán és neje

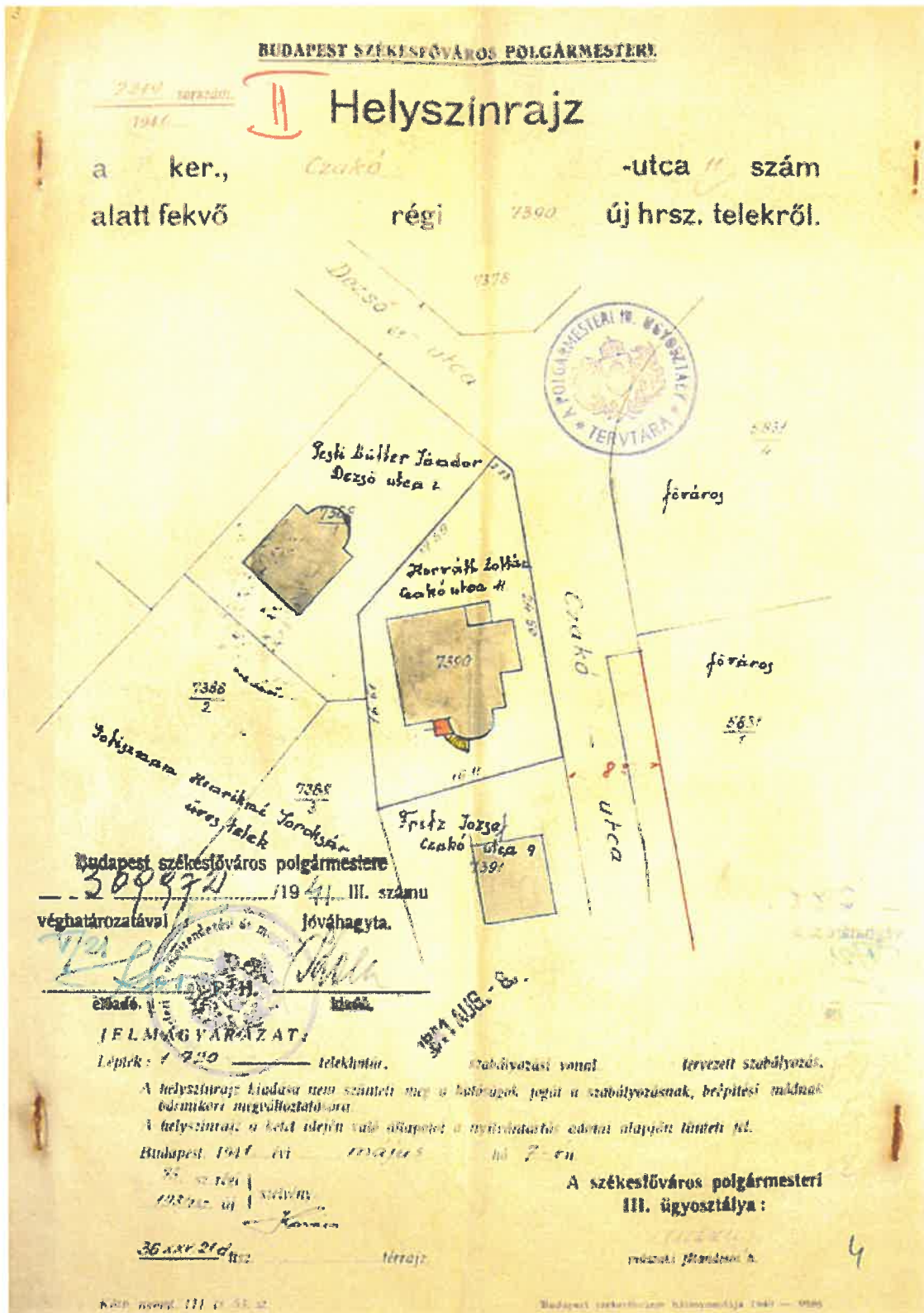
Az utcai (keleti) homlokzat terve és a déli oldalhomlokzat a télikerttel (ma: terasz)

Budapest I., Krisztinaváros, Naphegy – Czakó u. 11.

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1941. Családi villa átalakítása, tervező: Hendrich Antal, építető: Horváth Zoltán és neje

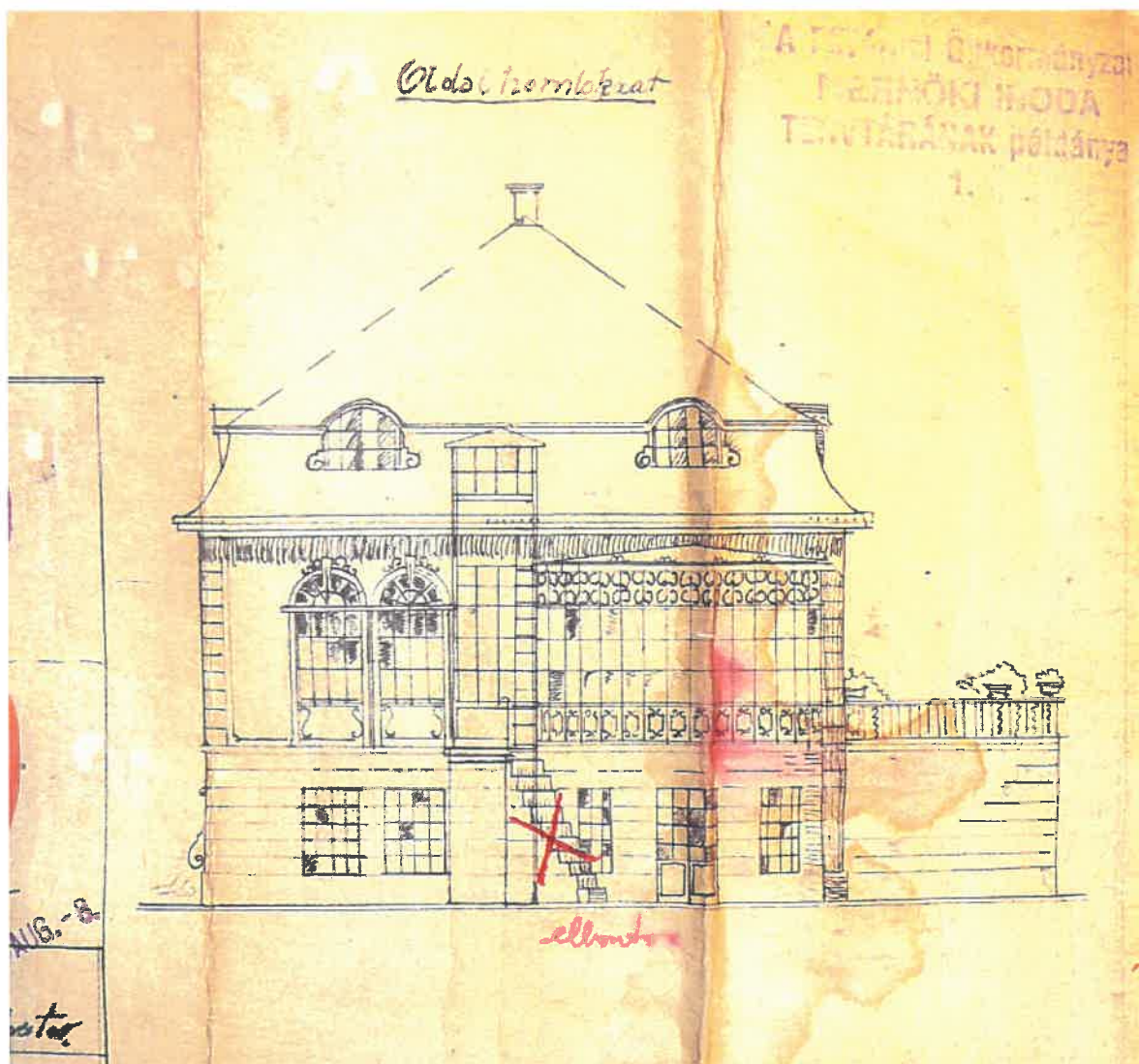
1941. Helyszínrajz a külső lift építési engedélyéhez

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1941.

Családi villa átalakítása: külső lift építése (feltehetően családi egészségügyi okokból – megépült, de a későbbiekben elbontották, az íves lépcsőt nem építették vissza, helyette a ma is meglévő egyenes, keskeny vasépcső épült az utca felőli oldalon

építtető: Horváth Zoltán és neje, kivitelező: Filkörn Szilveszter

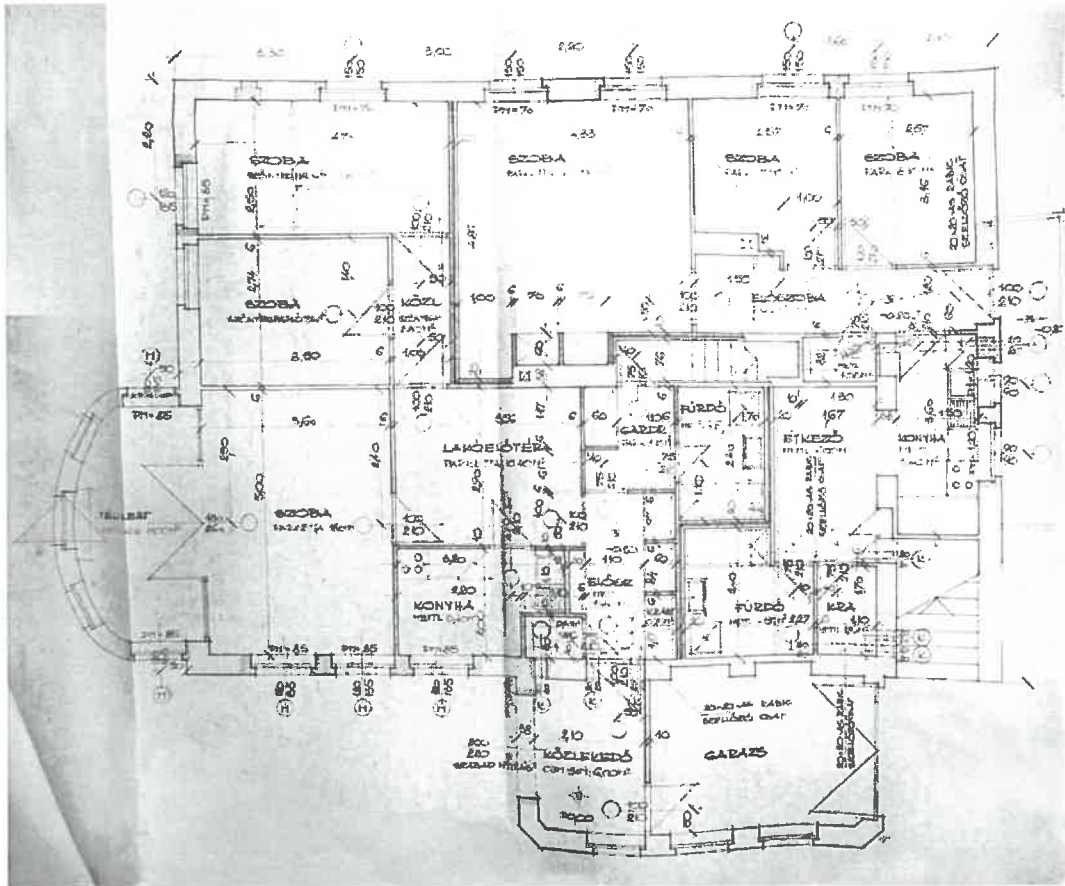

1941 – külső lift építése a félköríves télikertre felvezető íves lépcső elbontásával

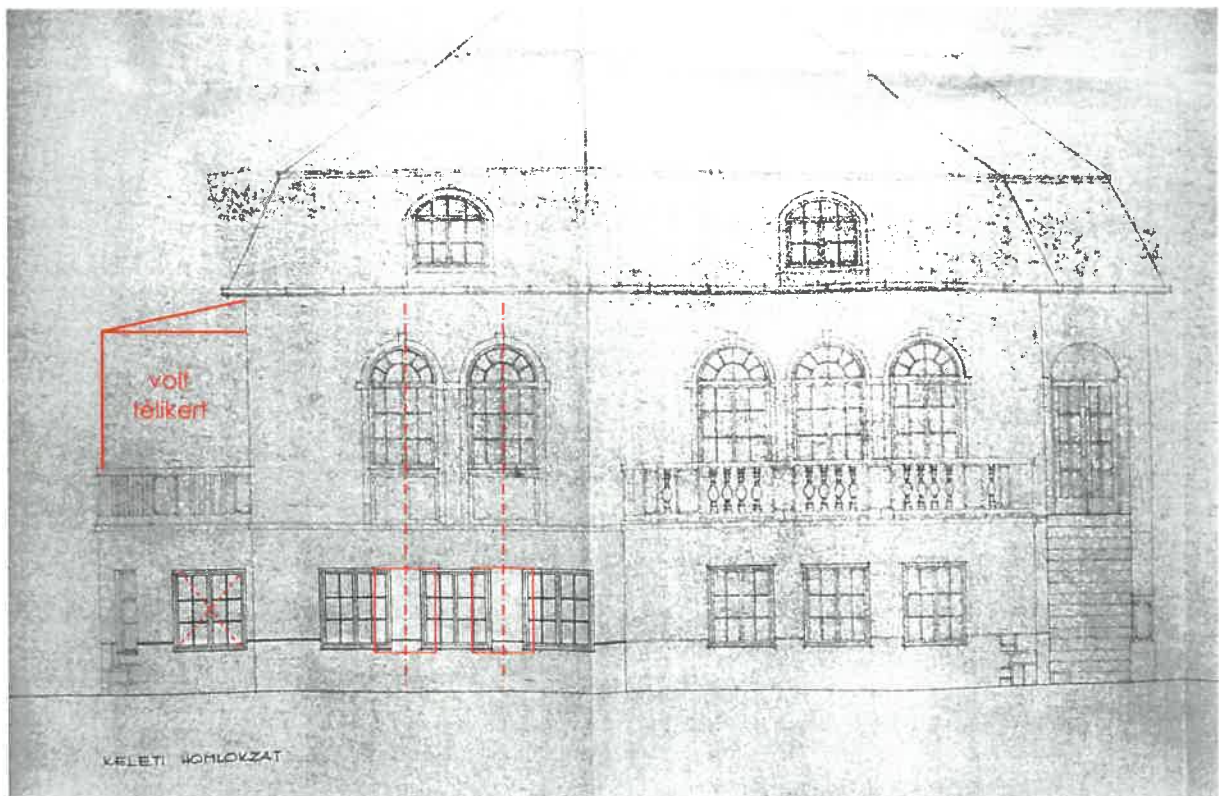
Budapest I., Krisztinaváros, Naphegy – Czakó u. 11.

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1976. Lakóház átalakítása, tervező: Kemenes Tibor, építető: MTA Kutatási Ellátási Szolgálat

Az alagsorban két lakást alakítanak ki, mely a homlokzatok átalakításával is jár

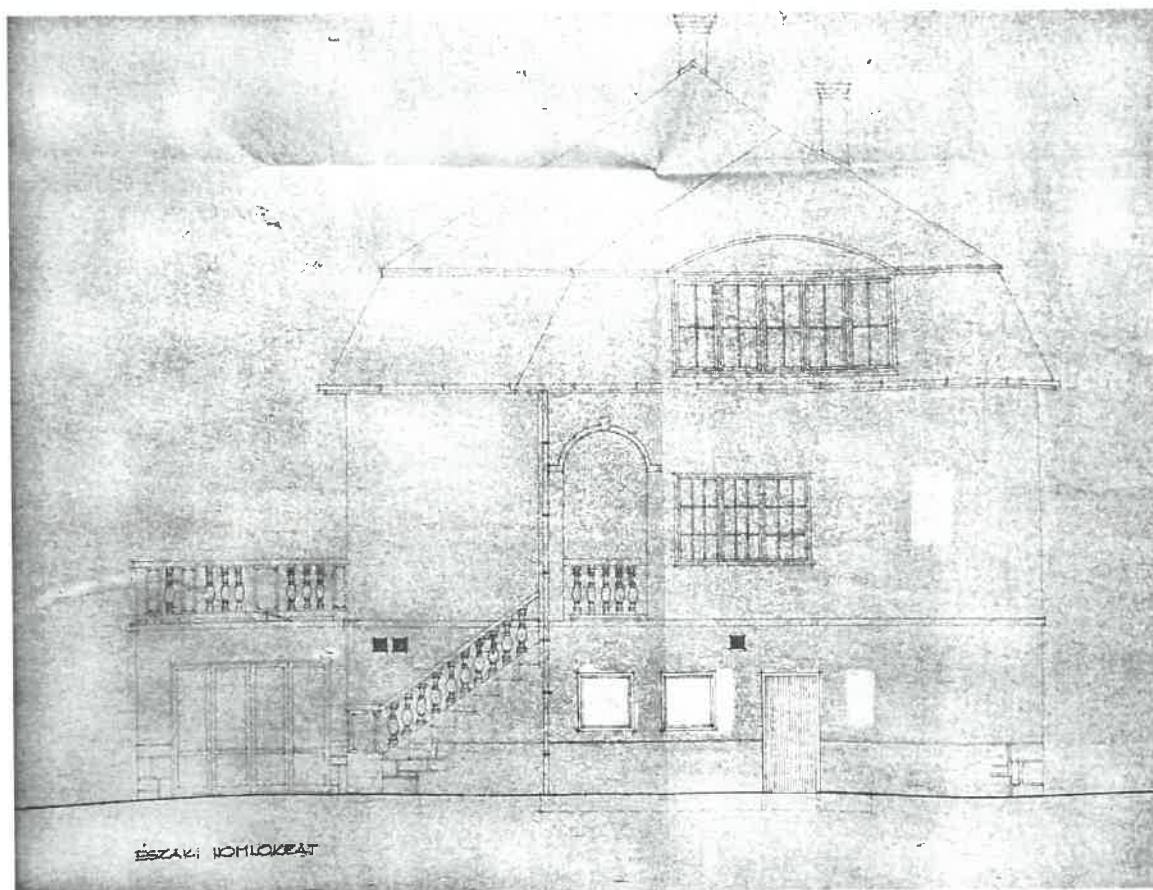

Az utcai homlokzat terve (pirossal jelölve az eredeti állapot)

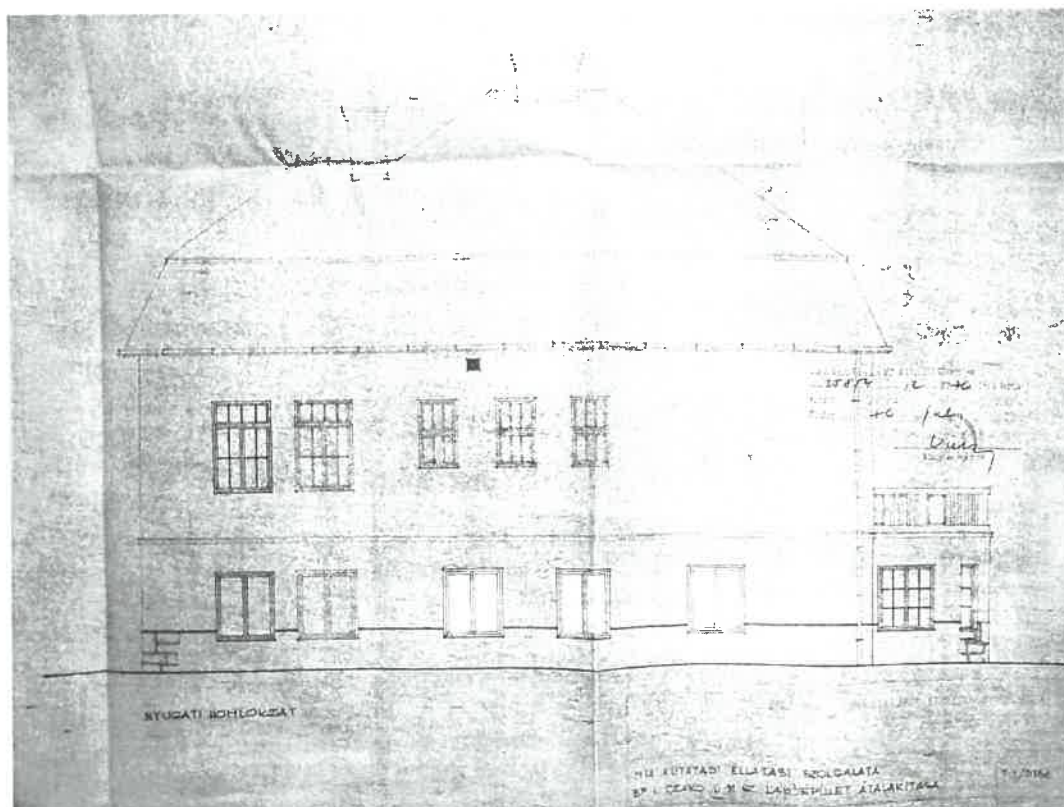
Budapest I., Kriszlinaváros, Naphegy – Czakó u. 11.

ARCHÍV TERVEK (FŐVÁROSI LEVÉLTÁR)

1976. Lakóház átalakítása, tervező: Kemenes Tibor, építető: MTA Kutatási Ellátási Szolgálat

Az északi homlokzat terve

A nyugati homlokzat terve